

<https://www.theaterkrant.nl/recensie/rita-8/tuning-people-bronks/>

Tuning People & Bronks

Rita (8+)

Oude mensen willen en kunnen best wel iets

[Tuur Devens](#)

26 september 2018

Gezien op 25 september 2018, Bronks, Brussel (B)

Rita was een personage dat Randi De Vlieghe en Jef Van gestel creëerden voor de productie [Voetbal op hoge hakken](#) in 2015. Die voorstelling ging toen over vooroordelen in onze maatschappij, zeker wat gender betreft. Rita was een dametje dat er dan wel afgetakeld en oud uitzag, maar heel vief kon dansen. Ze beantwoordde totaal niet aan het beeld dat we van oudjes hebben. In de nieuwe productie stelt het theaterduo Rita centraal. Even oud, en nog altijd vol dans in haar lijf.

Danser/choreograaf/theatermaker Randi De Vlieghe is Rita, blonde pruik en brilletje, een gestileerde oudere dame in een lange plooirok, een blouse met gesteven kraagje. Ze dwaalt wat rond in haar kamer, ze stopt haar handtas in de ijskast. Jef Van gestel is Martino de verzorger, geheel in het wit, met gouden kettinkje. Hij sleept wat meubels aan, en bekommert zich om de oude vrouw. Hij betuttelt haar wel, maar het is niet denigrerend. Hij bedoelt het goed. Als verzorger wil hij haar helpen, waarschuwen voor de gebreken die aan haar leeftijd verbonden zijn, haar verzorgen zoals het betaamt, haar gelukkig maken, verrassen. Hij spoort de kinderen dan ook aan om ‘Surprise!!’ te roepen als ze terug binnenkomt.

Maar Rita is er niet mee gediend. Ze vindt aan de ene kant die verzorger maar niets. Hij belemmert haar in haar doen en laten, hij dwingt haar te eten en van de chips af te blijven. Aan de andere kant kan ze de verzorger niet missen, omdat hij haar gezelschap biedt. Het is ook een man... Ze wil vooral dansen, op luide operamuziek zwieren en tollen, helemaal opgaan in die andere fantastische wereld.

De momenten dat ze dat doet zijn er vaak. Ze kondigen zich niet aan, ze zijn er plots. De lichtkleuren veranderen ineens, opera-aria's galmen luid over het toneel. Als in een roes, draait Rita weg van deze wereld. Ze maakt sierlijke dansbewegingen, ze koketteert, zwiert euforisch en laat haar sjaal zweven. En even plots als ze in die trance belandt, zo abrupt wordt ze door de verzorger terug in de dagelijkse sleur getrokken. Het daglicht schijnt weer fel door het raam, de geluiden zijn van alledag.

In de aankondiging wordt Rita beschreven als een bejaarde Alice in wonderland. Dat is ze toch maar met momenten. Ze droomt en zweeft, maar ze keert ook steeds – weliswaar tegen haar zin – terug in de werkelijkheid. De voorstelling kabbelt in golfjes van realiteit naar dans en weer terug. Af en toe vermengen de twee werelden zich heel even. Tegen het einde swingt het eindelijk tussen en met de twee antagonisten. Het was toch wat lang wachten op dat samengaan.

Daarna dringt de dagelijkse realiteit zich weer in al zijn gewone saaiheid op. Dat alles gebeurt liefdevol. De verzorger en de oude vrouw zijn geen platte kartonnen personages en clichétypetjes. Het zijn personages die een evenwicht in zichzelf en tussen elkaar proberen te vinden. Aandoenlijk, grappig, en af en toe hilarisch. Zo probeert de verzorger de vrouw appelstukjes te laten eten en gebruikt hij daarvoor de kropmethode waarmee vogels het voedsel voorkauwen en dan in de bek van het jong proppen. Dat lokt bij het jonge publiek een collectief ah-jakkes-gegil uit. Een andere keer mag het publiek mee bingo spelen.

Van deze twee theatermakers ben ik eigenlijk meer hilarisch absurdisme gewend, maar ach, wat rustiger werk mag ook weleens. Oude mensen zijn echt niet alleen hulpbehoevend, is de boodschap, ze willen en kunnen best wel iets. En Rita laat dat zien, speels, aimabel, bijwijlen vertederend.

Foto: Clara Hermans